

I. Asiantuntijaluettelot ja -rekisterit

Tuomioistuin voi käyttää luetteloa tai rekisteriä henkilöistä, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan asiantuntijoina. Luetteloa tai rekisteriä ylläpitää oikeusministeriö. Oikeuslaitoksen jäsenillä on harkintavalta sen osalta, kenet he nimeävät tuomioistuimen asiantuntijaksi oikeuslaitoksen sisäiseen käyttöön annetusta luettelosta/rekisteristä. Tämä rekisteri on tarkoitettu ainoastaan oikeuslaitoksen käyttöön. Tuomioistuimen asiantuntijana työskentelystä kiinnostuneiden henkilöiden on ilmaistava kiinnostuksensa, jotta heidän nimensä ja tietonsa voidaan sisällyttää oikeusministeriön luetteloon. He eivät vanna valaa, mutta heitä pyydetään täyttämään taustaselvitystä varten lomake, jossa he antavat suostumuksensa oikeusministeriön suorittamiin tarkastuksiin, ja toimittamaan lomakkeen mukana oikeaksi todistettu jäljennös todistuksesta ja/tai pätevydestään, tuore rikosrekisteriote, Europass-ansioluettelo ja käsin kirjoitettu hakemus. Tuomioistuimen asiantuntijana työskentelystä kiinnostuneita henkilöitä on yhteensä noin 1 000. Tuomarit voivat kuitenkin nimetä kenet tahansa henkilön, jota he pitävät sopivana ja pätevänä, vaikka tämä ei kuuluisi luetteloon (tuomioistuimilla on valinnanvapaus). Lisäksi tuomioistuimet julkaisevat kolmea luetteloa tuomioistuimen asiantuntijoista: arkkitehdit ja rakennusinsinöörit, kirjanpitäjät sekä insinöörit. Ne julkaistaan vuosittain virallisessa lehdessä.

Asiantuntijaluettelo vuodelle 2019 on julkaistu [täällä](#) (PDF:n s. 4 ja sitä seuraavat sivut).

II. Asiantuntijoiden pätevyys

Asiantuntijoilla on oltava pätevyys voidakseen kutsua itseään asiantuntijoiksi, mutta heidän ei tarvitse olla ammattilajijärjestön jäseniä.

Täydennyskoulutusjärjestelmää tai vaatimuksia säännöllisestä ammattitaidon kehittämisestä ei ole. Asiantuntijoille ei ole tarjolla kursseja. Asiantuntijan nimikettä ei ole suojattu, eikä erityyppisten asiantuntijoiden välillä tehdä eroa. Oikeusministeriön ylläpitämä luettelo/rekisteri tuomioistuimen asiantuntijana työskentelystä kiinnostuneista henkilöistä on jaoteltu erikoisalan mukaan.

III. Asiantuntijoiden palkkiot

Asiantuntijan palkkio lasketaan kiinteän tariffin mukaan, mutta asiantuntijan palkkioille ei ole asetettu rajaa. Asiantuntijasta aiheutuvat kulut maksaa aluksi yksi asianosainen, mutta tuomioistuin päättää, kuka asianosainen viime kädessä vastaa kustannuksista. Asianosaisilla on mahdollisuus saada oikeusapua, eikä palkkioita ole määrätty ennalta. Tuomioistuin voi määrätä asianosaiset tekemään tuomioistuimeen ennakkomaksuna talletuksen, jonka asiantuntija nostaa saatuaan työnsä päätökseen.

IV. Asiantuntijoiden vastuu

Asiantuntijoihin sovelletaan yleisen sopimus- ja vahingonkorvausoikeuden periaatteita, eikä vastuulle ole ylärajaa. Asiantuntijoilta ei vaadita ammatillista vastuuvakuutusta.

V. Lisätiedot

Asiantuntijoiden nimeämisestä säädetään organisaatio- ja siviiliprosessilain [644–682 :ssä](#), Maltan lakikokoelman 12 luvussa.

Lisäksi rikosoikeudellisten asiantuntijoiden nimeämisestä säädetään rikoslain [650–657 :ssä](#), Maltan lakikokoelman 9 luvussa.

Asiantuntijoiden nimeäminen

Siviilioikeudellisissa menettelyissä asiantuntijat nimeää tuomioistuin, ja myös asianosaiset voivat ehdottaa asiantuntijoita. Näin ollen asiantuntijat nimetään joko tuomioistuimen tai asianosaisten pyynnöstä tapauksissa, joissa on selvittävät teknisiä seikkoja. Tämä koskee esimerkiksi rakennusasioita, liikenneonnettomuuksia, kirjanpitokysymyksiä, lääketieteellisiä ongelmia ja vahinkojen arviointia.

Rikosasioissa asiantuntijat valitsee tuomioistuin. Tällaisten asiantuntijoiden riittauttamismenettely on sama kuin siviiliasioissa. Rikosasioissa asiantuntijat voivat antaa lausuntonsa joko suullisesti tai kirjallisesti tuomioistuimen ohjeiden mukaisesti. Lausunnossa on esitettävä tosiseikat ja olosuhteet, joihin asiantuntijan johtopäätökset perustuvat. Jos lausunto annetaan suullisesti, kirjaajan tai hänen puolestaan toimivan henkilön on tiivistettävä se kirjalliseen muotoon.

1. Nimeäminen tuomioistuimen toimesta

Asiantuntijoilla on lakisääteinen velvollisuus ilmoittaa eturistiriidoista. Tuomioistuimen nimeämien asiantuntijoiden lausunnoilla on enemmän painoarvoa kuin osapuolten nimeämien asiantuntijoiden lausunnoilla.

2. Nimeäminen asianosaisten toimesta

Asianosaisten toimesta tapahtuvaan asiantuntijan nimeämiseen ei ole erityistä menettelyä. Asianosaiset voivat nimetä yhden yhteisen asiantuntijan yhteisellä sopimuksella. Tuomioistuin voi myös määrätä asianosaiset nimeämään yhden yhteisen asiantuntijan.

VI. Menettely

a) Siviilioikeudellinen menettely

Nimeämismenettely on oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa sama kuin oikeudenkäynnin aikana.

1. Asiantuntijalausunto

Asianosaisten odotetaan antavan asiantuntijalle yksityiskohtaisia ohjeita ja kysymyksiä, joita asiantuntijan tulisi käsitellä. Tuomioistuimen määräyksessä, jolla asiantuntija nimetään, on oltava kuvaus kysymyksistä, joita asiantuntijan on tutkittava. Kun asiantuntijat toimittavat lausuntonsa ja saavat palkkionsa, heitä pyydetään vannomaan lausuntoaan koskeva vala, ja tässä vaiheessa molemmat osapuolet ristikuulustelevat heitä.

Lausunnonle ei ole vahvistettu erityisiä muotovaatimuksia, eikä asiantuntijoiden tarvitse laatia alustavaa lausuntoa. Heidän odotetaan käsittelevän asianosaisten kysymyksiä lopullisessa lausunnossa. Maltan lakikokoelman 12 luvussa olevan organisaatio- ja siviiliprosessilain 665 :ssä säädetään, mitä lausunnon on sisällettävä. Sen mukaan lausunnossa olisi esitettävä tehdyt tutkimukset ja havaintojen perustelut. Lisäksi lausunnon on oltava selvästi ja luettavasti kirjoitettu koneella tai musteella. Lausuntoa ei pidä täydentää kaavioilla tai malleilla, ellei tuomioistuin toisin määrää tai asianosaiset anna siihen suostumustaan.

2. Tuomioistuinkäsittely

Asiantuntijan ei tarvitse osallistua alustavaan käsittelyyn. Yleensä odotetaan, että asiantuntijat ainoastaan ilmoittavat asianosaisille istunnoista, joita he aikovat järjestää, ja asiantuntijat esittävät asianosaisille pyyntöjä vain tällaisten istuntojen aikana. Asiantuntijoita ristikuulustellaan yleensä

oikeudenistunnoissa. Tuomioistuin ei seuraa tai valvo asiantuntijan tutkimusten etenemistä, eikä asiantuntijan suoritukseen kohdisteta laadunvalvontaa. Asianosaiset voivat riitauttaa asiantuntijalausunnon sekä antamalla lausumia että hankkimalla toisen asiantuntijalausunnon. Tuomioistuimen ei tarvitse hyväksyä asiantuntijan lausuntoa, jos se on sen oman näkemyksen vastainen.

Tässä esitetyt tiedot on kerätty maakohtaisilta yhteyshenkilöiltä, jotka [European Expertise & Experts Institute EEEI](#) oli valinnut asiantuntijahakuja käsittelevän hankkeen aikana.

Päivitetty viimeksi: 20/01/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.